

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Тюбешу

Сёз социал-экономика айныуу, табиьгъат кюч салгъан хаталаны кетериюню юсюнден баргъанды

Тонене РФ-ни Президентини СКФО-да толу эркинликке келеси, Росевини Жигити Александр Матовников Нальчикке келгенди. Аны республикада жумушлары КЪМР-ни Башчысы Юрий Ковов бла эки жанлы тюбешюден башлангандыла. Ушакны кезююнде Россейни Президентини май Указларын толтурууу амаллары, регионну социал-экономика айныууна баш

кёрюмдюлер, республиканы юеу кетериле, улуу халеклик салгъан, алай а кюнню халы тозлей, кыйын болумуу нызамы сакъланган районларында битеу тошген хаталаны кетерию мадарлары сюзюлгенди.

КЪМР-ни Башчысыны бла Правительство пресс-службасы.

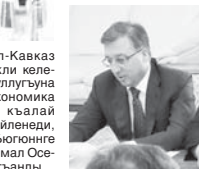
ШАГЫРЕЙЛЕНИУ

Александр Матовников республикада халкны, къыралны башчысыны указлары къалай толтурулгъанларын тинтгенди

РФ-ни Президентини Шимал-Кавказ федерал округда толу эркинликке келеси Александр Матовников къуллугъуна кирише, регионланы социал-экономика болумлары, къоруксуздук къалай жакшыланганы бла шагъарейленди, болгъан кемчиликлени тинтеди. Бююнюнге дерю аю Чечен, Ингуш эмда Шимал Осетия-Алания республикалада болгъанды.

Къабарты-Малкъарда аю кесини ишин Правительствою юююнде кенгеш бардырудан башлагъанды. Анга КЪМР-ни Башчысы Юрий Ковов, премьер-министр Мусукланы Алий, толтурууу, право нызамы сакълануу структураланы келесири къатышкандыла.

Къабарты-Малкъарда аю кесини ишин Правительствою юююнде кенгеш бардырудан башлагъанды.

Аны ача, Александр Анатольевич былай тюбешюленде округну субъектлерини толтурууу власть оргналары бла РФ-ни Президентини Владимир Путинни Федерал Жыйылыуа этген Поставканы белгиленген жумуш эмда «2024 жылгъа дерю РФ-ни айныуу жаны бла миллет борчланы эмда стратегиялы ишлени юсеринден» былай 7 майда къабал кёрюлген 204-ню номерли Указы къалай толтурулгъанлары сюзюлгенлери билдиргенди.

Сёз ююн, промышленностьда он улуу инвестиция проект толтурулады. Аладан артыкъда магъаналылы Тырынуауда тау-байыкландыруу комбинатын жангыртуу эмда «Этана» заводну ишлетуу-сакъатлау тау болумла къурауа баа маъана берилди.

Бюджетни файдала бёлююмн кейбетирге къланд келгени юсюнден да билдиргенди Мусукланы Алий. Жылны биринчи жарымында ол 14,5 миллиардга жетгенди. Алай акциз товарла чыгаргъан предпритиялаа излемле торленгенлери бла республиканы бюджетни фаядасын юценд бирин тас этгенди. «Анга да къармай, социал борчланы толусунайла тамамлагъанбыз», - деп къошканды ол.

Премьер-министр халкны иш да жалчыртуу жаны бла халны юсюнден да айтканды. Ол билдиргенча, жылны алдында бери айлыкны 1,5 проценте кейбетирге онт болгъанды. Алай бла аны орталыкк елвени 25,3 минг сомгъа жетгенди.

Тирликни асыраган жерле кейбегинде. Тюбешюде премьер-министрини биринчи орунбасары – ол милк министр Сергей Говоров да сөлешгенди. Ол эчн терек бачачылыкны юсюнден айтканды. Ахыр төрт жылны ичинде аю бахчала иги да кенгергендиле эмда бююнюлде 19,5 минг гектаргъа жетиле. Жылны башында бери 1,5 минг гектаргъа терекле салынгандыла. Бююнюлде баш жумушладан бери – тирликни сакълануу. Ол мурад бла тахта кегеле асыралган 22 жер къуралганды. Былай да энтта 7-син ишлетирге белгиленди. Алада аю 22 минг тоннадан аспам тирлик сакъларгъа болукду.

Ахыры 2-чи бетдади.

ЗАКОНПРОЕКТ

Жангы байрам тохташдырыр умутлудула

«Единая Россия» партианы Къырал Думада фракциясы жангы байрамны тохташдырыуу дурсе кереди. Къырал Думаны Контроль эмда регламент жаны бла комитетини члени Дмитрий Белик, пленибар жыйылында сөлеше, тийишли законпроект Парламентини төбегини палатасыны къарауна берилгени билдиргенди.

«Единая Россия» партианы Къырал Думада фракциясы жангы байрамны тохташдырыуу дурсе кереди. Къырал Думаны Контроль эмда регламент жаны бла комитетини члени Дмитрий Белик, пленибар жыйылында сөлеше, тийишли законпроект Парламентини төбегини палатасыны къарауна берилгени билдиргенди.

«Единая Россия» партианы Къырал Думада фракциясы жангы байрамны тохташдырыуу дурсе кереди. Къырал Думаны Контроль эмда регламент жаны бла комитетини члени Дмитрий Белик, пленибар жыйылында сөлеше, тийишли законпроект Парламентини төбегини палатасыны къарауна берилгени билдиргенди.

МОНИТОРИНГ

Ырхы келирге къоркыууу жерлеге къарагандыла

Халкны бла тирлелени кыйын табиьгъат болумда алау жаны бла ведомствона аралы комиссия бу кюнде МЧС-ни вертолётунда тау районлада ырхы келирге къоркыуууу жерлеге къарагандыла, деп билдириле ведомствону сайтнда. Бу иште РФ-ни Президентини СКФО-да толу эркинликке келесини болушлукчыу Николай Литок, Россейни МЧС-ини КЪМР-де Баш управленийасын таматасы Михаил Надежин, республиканы табиьгъат байлыкъла эм экология министри Шауаланы Илис эмда Бийик тау геофизика институту спе-

циалистлери къатышкандыла. Аслам эс тау тирледе кел-

Комиссия Бахсан эм Чегем ауулада байганды. Гирко жаны башында болум бла аю специалисте тынгылы шагъарейленгенди. Къабарты-Малкъарда исси кюнге сакъландыла, чыранланы ориентирле да тохтамайды. Вертолёт бла учкан заманыбызда булган, келген да тинтирге къорегънбиз. Аслам эс ырхы келирге къоркыуууу къолауа бурлуганды. Энди жыйыгъан материаллааа кере тийишли мадарла этиликленди, - дегенди Михаил Надежин.

Бизни корр.

Бизни корр.

Бизни корр.

Бизни корр.

Къабарты-Малкъар Республиканы Кёп фатарлы юйлени жумушлары бла къореширге лицензия беруу жаны бла лицензия комиссиясыны юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2017 жылда 6 июльда чыгарылгъан 97-УГ номерли Указы бла къабал кёрюлген Болумгъа тозетуи кийриюню юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Кёп фатарлы юйлени жумушлары бла къореширге лицензия беруу жаны бла лицензия комиссиясыны юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Кёп фатарлы юйлени жумушлары бла къореширге лицензия беруу жаны бла лицензия комиссиясыны юсюнден Болумуу къабал кёрюню юсюнден 2017 жылда 6 июльда чыгарылгъан 97-УГ номерли Указы бла

Къабарты-Малкъар Республиканы Кёп фатарлы юйлени жумушлары бла къореширге лицензия беруу жаны бла лицензия комиссиясыны Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2018 жылда 19 февралда чыгарылгъан 13-УГ номерли Указы бла къабал кёрюлген къауумна тозетуиле кийриюню юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Кёп фатарлы юйлени жумушлары бла къореширге лицензия беруу жаны бла лицензия комиссиясыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Кёп фатарлы юйлени жумушлары бла къореширге лицензия беруу жаны бла лицензия комиссиясыны къауумну къабал кёрюню юсюнден» 2018 жылда 19 февралда чыгарылгъан 13-УГ номерли Указы бла къабал кёрюлген къауумна тозетуиле кийригерге:

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Инвалидлени ишлери жаны бла советини Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2015 жылда 24 августда чыгарылгъан 110-УГ номерли Указы бла къабал кёрюлген къауумна тозетуиле кийриюню юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Инвалидлени ишлери жаны бла советини Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2015 жылда 24 августда чыгарылгъан 110-УГ номерли Указы бла къабал кёрюлген къауумна тозетуиле кийригерге:

Рейтинг

Экспертлени ахшы багалары

«Петербургская политика» Сёз ююн, Элбрус муниципал район бла Шимал-Кавказ Тау-металлургия институт кадрланы бирге жазыларгъа келишгенди, КЪМР-де предпринимательле болушхан фонда эл милк кооперация жаны бла регионал аралы даража берилгенди, КЪМР-ни

КЪАРМАШЫ

Токну къоранчларын тири азайтадыла

Шимал Кавказны регионла аралы сетевой компаниясында хар ай сайын бардырылгъан корпоратив конкурсу эселперин чыгаргандыла бу кюнде. Анда ишлерин тынгылы бардыргъан бёлюмени белгилегенди.

Бизни корр.

ФЕСТИВАЛЬ АТА-БАБАЛАРЫБЫЗДАН КЪАЛГЪАН СЕЙРЛИК УСТАЛЫКЪНЫ САКЪЛАРГЪА ЭМДА ЖАНГЫ ДАРАЖАГЪА КЕТЮРЮРЕ ТАЛЫНА

Озган шабат кюн Черек районда Чирик кёлно тийресинде терли «Алтын көл» фестиваль барганды. Бу жолгу байрам перлюничко, кеси да тулуу жуулукга аталганды. Аны, хар замандача, «Къайсыннга жою атлам» фонд, аны председатели Тетулуны Хадис къураганды. Бери келгенли араларында Къарачай-Черкесден, Ингуш Республикадан, Дагыстандан, Къабарты-Малкъарны районларындан усталла, къарачул да бар эдиле. Эрттеликке аз жаму жууганы бир месж абыраргас да, жамлама тюрбюнде алгандан хазырланган столлада эртелден келген усталык хунерлибизни шагъатлары болгъан ариу атлагъа сейр этерча эди.

Солдон оңго: Аталланы Жамал, Кудайлыны Элизат, Мечукалыны Азрет, Абшоланы Магомед, Аталланы Кларо.

Жаулукъланы торлолери бла бек бай кюрюмч, балла, Курчаланы Семваланы Зекфираны эди. Гыранчаланы, мукорелени торло-торлопери, ботала, копелсе, кишмир жаулукъла, тийюлген чилле жаулукъла, чикилла, окъа токъмакълы

Элбрус району келечилери.

устазлары Курдаланы Ирина бла Гудаланы Сакинат да къатышхандыла. Ала келтирген жаулукъланы, кийизлери, аланы этгенде хайырланылган бир къабары – къанат къыйрылача бурулул, гол чапыракъланча ызыланл, чилле халы бла тигилген тамгалала инжи минчакълала жаасалып. «Бир жаулукъну этере къаллай бир заман керекди? Ананданмы юйренгенсе?» – деген соруумла ауйнгери Жаболаны Марина белай айтды: «Къайынлыкъла кере, мен жаулукъ этерге къобул турсанг, бир ай, андан артык да кетеди. Ананы аллай онг болмаганды. Москвада турганма бир къауум заманы, анда интернетге окулуп, курсалга журюгенме. Сора къанымда да болур, балла, ата-бабаны эртегили усталыкълары – кюнден-кюнге жагы суратла туудыла».

Малкъар усталаны юс кийим керюмчлери.

Ингуш Республикадан келген поэт Ахилгова Зарета гинжи коллекциясын келтиргенди. Бири бирине ушамагъан ариу гинжилени саны анда алтымша жетеди. Аланы кавказ, европа кийимлери ким да эс бурчурч тигилгенди. Назмуку къыз а ингуш миллет жаулукъу бла кезге бек ариу керюндю.

Бизни бичакчы жашладан керюмюге Курдаланы Рашид, Къарчаланы Мухадим, Къарачай шахардан Къоркъмаздаланы Назир, Къайылтаны Амар, Гаталаны Хасан, Чюмаланы Татаран, Болурланы Азат къатышхандыла. Юченден ючегенли айрыкъ айтырга тийишли кереме. Ала Саппагъарланы Зау, Езденланы Бекир бла Марат, Эбзеланы Хамит, Шидкъыланы Хирир, Лешюкъланы Кизим, Тевкланы Къылпан, Кипкъланы Динислам бла Байрамукъланы Динислам эдиле. Жашла бу усталык, аланы ата-бабалардан келгени, къарачайлы эр киши бичакъсыз журюмегени, аны урушда угай, мамыр жашауда хайырланганын айтхандыла. Аланы керюмчлериенде болгъан затланы аспамысын ол жумушлада хайырланадыла. Кыялары уаги илленген сакхин бла тыйшанлып. Аланы араларында бел баугъа тагып журюторлана илгилери болгъанлары да бардыла.

Шакъманланы Мариям кесини жаулукълары бла.

Коркъмаздаланы Рашидны бла Курчаланы Солтанны уа Къарачай шахарда кеслерини галерейлары барды. Кюп иш этгенле сатарыкъ затларын ариу элтирге болушхандыла. Аланы керюмчлериенде багыр адылданан башлап, тауу къыялы эртелден келген жасуа затлары – кюмош бели баула бла кимарлар да дери кеп зат бар эдиле. Комплектени багалары жою, жою бла жарым, эки жою минг сом, орта себен бла алгъанда. Аланы торло-торлолардан келгениенде Солтан тынгылы катар айтханды. Ол бусагъада кюмош затлаа алтын суу ичирген деп да тынды, аны кесини туун амалы барды деп ангылтаханды – алтынны эритип, кюмош затлары ари сулукъ кардыла.

Коллекционер Этеланы Хажимурот.

да Кудайлыны Иссаны алысларын, чюмючюнин, агъачдан этилген башка адырларны аитырга болушкы. Кышхаулунылны гинжи къллары да бар эди мойюлюнде бла. Иссаны уа дагында эшилген кыамчилери, агъачда накыш халда ишленген уруза голлери келпени кыуларды. Кышхаулуудан Гитюлге, Къуандырмай а ол аланы шукюрлары саугъагъа бердире бек ёчдо. Аны жанлдан бир мураты барды: Исса, Тырнаууд шахарда мастерскою болуп, саиблейни анга атасындан, атасына ата-бабасындан кенген усталыкъларга юйретире сюеди. Ол ат укерлеклени не торлолериен да,

къыйшден, агъачдан да таулула хайырлануучу затланы эте биледи. Балла, Элбрус районну культура белюмю бу затха эс бурчуланы Ремзанн бла Зоя минчакълардан, инжиленден этилген тукъум тамгъларын, дарийде не къятапада чилле халыла бла тигилген тукъум байракъларын келтиргендиле. Коллекционер Этеланы Хажимурат а – эски адырладан башлап, эртегили, озган ёмюрге жюгюлюнде адырларн хазуудан тогъыр тургъан гол къауумлага ушагъанын севсюзю. Жулабланы Мунира инжиледен, чилле халыладан бууундукъла, сыргъа, башка жасуа затла этип келтиргенди. Гиче сабийчиги болгъан анагъа интернет тюкен ачып, алай ишленген тап келеди. Аллайланы Жаннаны малгандан этген затлардан келпени къарамлары тохтаганды.

Къарачай-Черкес къырал университетни усталары Чюмаланы Лариса, Алиуланы Назифат, Эзиланы Саният а агъач, керамика, кюмош затла, тиширчу кийимле бла бирге студенттерини диплом ишлерин да керюстгендиле. Ларисаны терини кюсюнде этилген суратларын бизде таныдыла. Ала бийыл ботонда ариу торюсюлюе эдиле. Назифат а бир да ариу сабий миллет кийимле тигеди. Аланы къатларанда тохтамагъан жою эди. Саниятны бору суратлары да юлюлюдиле.

Керюмюде ючюкеничи тиширчу Байкораланы Фатиманы усталыгына сейрсимеген болмаз эди – ол ыркъак бла халыдан ариу юс кийимле эшеди. Кеси да аллай жыйрыкъ кийип эди. Уста эшген кийимлери хар бирине келишген атла да тапкъанды. Аны «Жар птица» деген жыйрыкъ кыз къылат эди.

Быллай ариулыкъну керюгенден сора фестивалны байрам кюмош башланганды. Аны Алтулуны Халимат бла Мъзыланы Мурадин малкъар, орус тилде да бардыргандыла. Ал эселеринде бизни халыда тиширчугъа берилген сый-намысы, ол жюртоттен жаулукъу тиширчуну – ариу кюрюмчлериенде танышдырып, байрам шах композитор Малкъондуланы Ахманы къобуу согуу бла башланарлы сойегини билдиргенди. «Минги тау» симфонияны авторна халкъ

лыкъларына шагъатбиз. Ол Малкъарны, Къарачайны, Ингуштынны... билеу да Кавказны хазырлады. Затта жан сала билген ажайып ишши... Ызы бла Сехидан бу фестивалны къурагъанла Черек районну сайлагъанлары ючюч алгъа зний ыспас этгенди.

Къулиуланы Элизат ана тилин, аны журюкни къарулары, магыналары кыялы улуг болгъанын белгилеп, фестиваль чилле Ингуштындан келген кыуанч тегенди. Ол къюнакълаа Къайсынны юсюнден кеси жазгъан, аны назму китабын да саугъа этгенди. РФ-ни, КъЧР-ни да сыйлы илиму къулькычусу, физика-математика илимуланы доктору, СССР-ни Къырал саугъасыны лауреаты, академик Абшоланы Магомед кыюм керюстюлген экспонатла бары да керти табиятат залпадан этилгендерин, тиширчуланы чемерликлери къыйин колледа халкъчыбызга эс тапыдырганын, аны сакъланын да чертенди. Булай фестивальла бизни къол искусствобузумен жай багъларын да белгилегенди.

Малкъондуланы Ахмат.

Ингушул поэт Ахилгова Зарета эгечи Родимхон эс гинжиле къарогъан Мъсукалыны Раида.

таушукъ къарсла бла тегенди. «Заман» газетни баш редактору, «КъМР-ни Жемауат палатасыны председателини орунбасары Аталланы Жамал: «Бу керюмюге къарганынны журюге ёктемликден толмай къысталас – ата-бабаларыбын эртегили усталыкълары жандыдан айнып баргъанын бек аламат шартды. Болгон былайда усталыкълары бла къарындыкълары байрамны барды», – дегенди ми бек къыйын кюнобюзде бизни ёлюмден тиширчуларыбын

Байрамны Тетулуны Хадис олгыш сёзю бла ачады.

чемерликлери сакъланын чертип, бери келгенле, фестивалны къаргъанлаа да чекюс журюк ырызъларын билдиргенди. Черек районну администрациясыны матаматасын орунбасары Улбашланы Сахидан: «Ахманы къобуу согууундан сора не ариу айтсанг да, ол алай жарыкъ керюмезлик сунаме. Аны «Минги тау» симфониясы баргъабыз да улуг насълды, – дегенди ол. – Ыюгон биз былайда кетген ёмюргени бла келлик кюню бирге байлагъан адамларыны бийик усталагъандыла.

Ёмюрлок хазыбыздан.

Курталаны Солтан керюмюче.

ла, тауу къыяла кийип, Шахалланы Фаризаны, Бостанланы Азаны, Хаджиланы Жамиланы, Шимал Кавказыны гунитаран академиясыны доктын кифедарлары тиширчу кийимле – жыйрыкъ, жаулукъ, башка баш кийим – коллекцияларына къаргандыла.

Белгилисича, быллай проектеге килпе

Ездэнланы Бекир бла Эбзеланы Хамит.

себеплик эте келерде. Жасмаут ишине не жаны бла да хайырлыкъ дин китапта да да жазыла. Жасмаут. Хадисни улуг жуумушларында анга болушукъ этген тауу жашла бла кызыла да аспамдыла. Аланы бир къауумуну атарын сагыныргъа тийишли болур: Махияланы Абдуллах, Сотталаны Алил, Курдаланы Руслан, Хаджиланы Айшат, Моллаланы Алим, Тетулуны Рашид бла Илий, Асанланы Галина, Жаулукъланы Ибрагим, Сарбашланы Зайнаф, Черек районну администрациясыны келечилери эм башхала.

Таулу жаулукъланы хар бирини кесини эси барды деп алай ангылтала. Ма къарадим къызыл мукорж. Анга, айтпелери бозулушауу бла Минги таууну жашлауу келгенде, анга сабийге урушханда окулна алгъаш сёзю бла айтхандыла кесамтарлы.

Башыга атсанг а, алада болгъан сабырлык, жуушлык ёмюргени хорлап, журюгенге кирген болмаз. Ол хазыбыз, кийиматыбын сакъларга жорланады деп сыйлы бардырганды «Алтын көл» фестиваль. Жолу кеп болсун!

МЪСУКАЛАНЫ Сакинат.
Суратла ХОПАЛАНЫ Марзиятлылар.

ЖАЙ ЛАГЕРЬ

ИНФОРМАТИКА БЛА ШУЁХ БОЛУРГЪА ЮЙРЕТЕДИЛЕ

Къабарты-Малкъар къырал университетини информатика, электроника эм компьютер технологияла институтуну къошакъ профессионал билим берген арасында быйыл биринчи кере сынау халда «ИФО-ШКОЛА» жай лагерь ишлеп башлаганды. Ол фекел келген тёлноно информатика ны ботон терен билриге сейрин къозгъар, шёндююлю программированягъа жол ачар муратда къуралганды. Анда 50-ге жууукъ сабий 5-11-чи классланы оқыучулары – он кюн тургандыла. Ала кюн сайн эки сагытын компьютерлени жашырынлыкларына юйренгендиле, лекциялагъа тынгылгандыла.

семинарлагъа, конкурсларга къатышхандыла. Юч сагытын уа ауулангандыла, ойнагандыла, спорт бла юйренгендиле. -Бек алгъа Нальчикде эм анга жууукъ элдеде школланы, лицейлени администрацияларана билдирген эдик былдай лагерь ишлеринги. Кертиди, сабийле бери юйренгенлери ючюн аз-маз ача тёлгендиле. Биз а оқыучуларга тийиш программа хазырлагъан эдик да, ала аны жетишилми ётгендиле, проектлери да къорулагъандыла. Гитчеле бери жюрюген кюнде компьютерде мультипликация, башха оюнла къу-

ралгъа, тюрлю-тюрлю программала жарашдыргъа юйренгендиле. Кертиди, алыкъа къыйын оюнла къуралямайдыла, биз аллай борча салмайбыз. Муратбыз - ала командада ишлей билрича, программала жарашдырыну жорукларыны ангыларча этидуо, -дейди КъМКЪУ-да информатика эман информатикалы къоркъуусулукъ кафедраны тамата преподаватели Мариям Арванова. Ол институту тамата преподаватели, жай лагерге юйренген къызчыкла, жаш-

АКЦИЯ

ХАЙЫРЛЫ УШАКЪЛА, СОРУУЛАГЪА ТОЛУ ЖУУАПЛА

Россейни МВД-сыны Нальчик шахар управленясында Жамуат советни къаууму полициячыла бла бирге «Радула» санаторияни жокълагъандыла. Айтылган органы келечиси Хамидби Боготов бла ведомствону акъылбалык болмагъанланы ишлери жаны бла бөлёмюнде къуллукъ этгенле солугъан сабийлеге къоркъуусулукъну жорукларыны ангылатхандыла, шахарны орамларында, артыкъда каникулланы кезиуинде, ботон сакъ болурга, таматаланы айталарын этерге чакъыртылгандыла. -Бек алгъа сиз кюч-къаруу алыргъа, саулуугъузуну сакларга, осал къылыкъларга алданмагъа керексиз, -деп

насийхат этгенди Хамидби Боготов. Россейни МВД-сыны Наль-

чик шахарда Управленясыны акъылбалык болмагъанланы ишлери жаны бла инспектору

Нина Урсова бла ол ведомствону юриконсулту Карина Тлостанова шокълугагъа право нызамгъа бузукълукъ этген къвалый администрация эман уголовный жууагъа тартылурга болуугъан ангылатхандыла. Ахырында къонакъла солугъанланы, аланы юйретючилерини да кёп сорууларына жууапла бергендиле. -Каникулланы Жамуат совет бла бирге» деген акцияны чеклеринде тюрлю-тюрлю тобушлени андан ары бардырыладыла.

Россейни МВД-сыны Нальчикде Управленясыны пресс-службасы.

КЪМР-НИ ПРОКУРАТУРАСЫНДА

Жаш тёлноно аманлыкчы къауумладан къорууларча

КЪМР-ни прокуратурасында терроризме, экстремизме, право нызамы сакълуучу органны келечилерине, аскерчилеге чабыулукъларга къаажуа кюреш жаны бла ведомствола аралы ишчи къаууму жыйылму болганды. Аны прокурорну орунбасары Артур Махов бардырганды. Анда РФ-ни Уголовный-процессуал кодексини 247-чи статьясын толтурууну энчиликлери сюзюлгендиле. Сёз терроризм, экстремизм бла байланы аманлыкча этгенлени уголовный жууагъа тартыну, ол санда заочно халда да, юсюнден барганды. Кенгешсе бу осал ишле этгенлеге, ол санда Россейден тышында законсу террорю организациягъа, сауланган кызуулугъа къатышханлагъа шагъатлыкъ шартла

жыйму бла бирге корешуно амаллары да тинтилгендиле. Ишчи къаууму келечилери жаш адамла айтылган аманлыкъларга нек къатышханларыны сыйталуулар да изленгендиле. Арт кезиуде республикада бу жаны бла хал игленгенди, болсада алыкъа кемчиликке бардыла, деп белгиленгенди жыйылуда. Дагында экстремистилеге болушханланы, алыкъа ача бергенлени ачыкълауыга, терроризм аманлыкъланы алгъадан биллип тохтатууну амаллары, сауланууны, окъланы сатыуну тыйуугъа баш магына берирге кереклиси чертилгенди. Жыйылу жууаплы органагъа эсертюулени къабыл керюуу бла бошлагъанды.

ТИКАЛАНЫ ФАТИМА

хазырлагъанды. гозтолген шартланы къабыл керегенди. Ала РФ-ни Уголовный кодексини 159-чу статьясыны 3-юч кесигине анда 4-чо кесигине кере аманлыкча этгенлери ючюн 1 къаууми адам, бир тилли болуп, хыйлалык бла кеп ачаны къымгъанлары ючюн» терселендиле. Тинтиуле ачыкълагъаннга кере, аман-

лыкчыла 2014 жылда августдан декабрьге дерри кезиуно ичинде КЪМР-ни Эл мюлк министерствосунда ишленгенлини алдап, субсидия халда эл мюлкде ишленгенлеге къоранчаларны бир кесегин къайтарыр муратда берилген бюджет ачаны алгъандыла, алай бла битеу да 738 миңден артыкъ сомну хуржунуга ургъандыла. Эл адамыла дагында 2015 жылда апрелден башлап 2016 жылда июньна дерри тюз аллай хыйлыкъла бла битеу ахчадан 4,7 миллион сом чакълы бирни урлагъандыла. 2015 жылда майдан башлап 2016 жылда декабрьге дерри къарындашла къырал субсидия халда сугъаруучу системаланы къурулушларына эл мюлк товарла чыгаруучула эткен къоранчалны бир кесегин къайтарыр ючюн берилген бюджет ачаны колгъа этгендиле - битеу да 3,7 миллион сом чакълы бирни.

Тинтиуле баргъан заманда ол эки хыйлыкъларга къыралдан урлагъангызыны къайтаргыыз деп айтылганды. Алай ала аны унамагъандыла. Следствие тохташдырылган тазирни бла башха ырыкъында да къайтарыр ючюн законнга кере терселенген къарын-дашдалдан бирини чо машинасында да арест салганды. Уголовный ишде терселу шартла къабыл керюлгенден сора, ол Нальчини шахар судюне берилгенди.

КОНТОРЬ

Сют продукцияны асламысы къоркъуусузду

Роспотребнадзору Къабарты-Малкъарда бөлёмю сют продукцияны качествосуна тохтаруу контроль бардыргъанлай турды. Быйыл озган алты айда управленийни специалиствери аны бла байланы 102 тинтиу иш бардыргъандыла. Алай бла санитар-химия эм микробиология тинтиулеге

Деп 275 адам алыннганды. Анда анализлерине саулуугъа зарар саллыкъ аверби болмагъанын кёротгендиле. Болсада бузукълукъсуз болмагъанды. Продукция тийишлисина сакъланмагъаны. Таможня союзы техника излемлерине келишмеген, ишчелени медицина къараудан заманында ётмелени, этикетлагда тийишли

информация болмагъаны эм башха шартла ачыкълангандыла. Сатыудан 164 килограмм чакълы продукция сынырылганды. Санитар-эпидемиялогия материаланы бузгъанлагъа 28 административ иш ачылганды. Ала 560 миңг сом тазир да тёлгендиле. **Бизни корр.**

Жер-жерледен тамаша хабарла

Марadona беш миллион

Кыгъдыргъанды Биринчи кере Диего Марadona Аргентина Исландия бла ойнагъанда керюнгенди. Ол «Спартак» стадиюнда, сигараны да тарта, олтурганды. Аны къыралдыны командасы Нигерия бла тобушкенде уа ол, бек аур, болычыгъа тошгенди. Официал халда Марadona чемпионатда комментаторча келгенди. Кертиди, журналист аккредитация вип-ложагъа ётерге эркинлик бермедиле. Болсада ФИФА-ны «Футболчу турмуш» деген программасы уа къырай да эшикчени кенг ачды. Анга кере, айтлыкъ спортчу хар матчка барганы ючюн 10 миң фунт алады. - Бизде туура керти да барды алай программа. Аларын тарыха жаздыргъан ойнаучула футбол байрамлагъа тартылурга керекдиле. Марadona аладан бирди, - деп ангылатханды ФИФА-ны ишчиси Кристиан Смилт. Алай 30 июньда, ойнап, организация спортка келишмеген къызылжюкюк ол статусуно андан сыйырганды. Даражасын тас этмек, Диего матчлагъа жюрюк турса, 60 миң фунт (5 миң сом) табаргъа ону бар эди.

Учхалауукъ жолда

Дондагы Ростовда Ленин атлы району наркотикле бла къажуу корешуу бөлёмюню ишчилери наркотикле тугъанлары ючюн тыйылгандыла. Полициячыла къалый бир ёлор отуу тапханлары алыкъа белгисизди: бирле пакетлеге 10, башхала 36 килограмм юлюш этил жыйгъандыла дейдиле. Следствателини оюмларына кере, къуллукъларны эмда ишкени байлалыкларыны хыйралыны, ала улду шахар дигер бла бирге ишленгенди. право сакълануула саклангъа къоруула жалгъатхандыла, ол а алагъа проценте. Алай инфляцияны киши да кетергенди, полициячыла да ашашлыкълары бергенди. Ала дилерге тёлёнуо кёбейт дегендиле. Ол аны юсюнден эселверше унамагъанды да, тюзюней полицияны ёз къоркъуулу службасына барганды. Наркополициячыланы, алай, къыстагъандыла. Алай аны била иш хазна чеклени къаллыкъ туюлюдо.

Алимле моан статуялары

Тасхасын ачхандыла Пасхи айрыкамда тургъан битеу дунягъа белгити таш суратла адамланы кеп жылланы ичинде тюрлю-тюрлю умутла эдиримп турдыла. Бир-бирле аланы мында тургъанлай ишлендиле дейдиле. Аланы атлары – ратаныйшамла. Статуялары Бийликликери он метрге жетедиле. Археологлар ангылапмайдыла, аборигенле аланы къалый тюрлю кёретюлгенде деп. Алгыны «баш кийимни» таш саналгъа ала ёрге

Мингжыллыкъ кёпюрню къазып чыгаргъандыла

Великий Новгород шахарда черекни тобуенде агъач кёпюр тапхандыла. Аны Юсю бла, тарыхчыла айтынгъа кере, белгити Добрыня айланганды. Алимле кёпюрню къазыуну 13 жыл майдан аяда башлагъандыла. Черекни тобуенде бир зат кёпюрню биоз деп ала артыкъ ийнамагъандыла - алай бир заман озганды, агъач чирюрге уа бек ёндо. Болсада водолазла Волховада терт миң предмет тапхандыла - керамиканы сыныклары, сюкеле, бек башы уа, бурунуу агъач конструкцияла. Археологлар кёпюрге X ёмюрюно ортасын сакъландыла. Ол XVII ёмюрю дере турганды, бир ненча кере тюрлендилегенди. Аны конструкциялары бир бирлерине ушамгъандыла. Шахарда ала Улуу кёпюр дейдиле. Келир жыл мында музей ачылыккъды. Анда кеп болмай табылган затланы салыкъдыла. Кёпюрчюла эман бу тиреде жашагъанла алагъа сыйнык тапкъарыкъдыла.

Виктор Хараны мурдаларын тутхандыла

Чилиде белгити музакъант, политик Виктор Хараны бла жандармерияны директору Питтрэ Кирогини ёлтюрюлгенлерине терселгенде алгыныч аскерчилеге бетим алыгъанды. Аманлыкъ 1973 жылда элесте халда Пинчонг келгенде этилгенди. Аланы хар бери 15 жылда тутулганды, дагында 3 жыл бойунмагъанланы урлагъанлары ючюн. Энтита да бир терселенген 5 жыл олтурдукълу бу осал ишчи букъдыргъаны ючюн. Сюд, андан сора да, ёлгенлени ахуларына къыралды 2 миллиондан артыкъ доллар тёлере борчландыргъанды. **Федерал газетлени материалларына кере хазырланганды.**

Спонт

Къарыулу боксчула Тырныаузда демлеширикдиле

«Геолаг» спорт комплекседе 20-22 июльда Россейни Федерацияны боксдан россияны союзуу Элбрусуну Кубогу ючюн эришюлери болуучула. Ол тобушчу Боксуну битеудуния кюне атлады. Ринге 60-дан ослам спортчу чыгарыкъды. Аланы араларында атлары ойналган боксчула, дуняны эман европаны чемпиониары, олимпиадаланы призёрлары болуучула. Ала бу кюнде Минги тонуу эткеринде жаруула этдиле.

Сакъна

Магъаналы затланы юсюнден масхара халда

Къулайланы Къайсан алай Малкъар къырал драма театры оскулустануу ояйленени Б. Нушини драмасына кере «Философияны доктору» деген спектакль чыгарды. Ючюн 2018 жылны 25 июльда Къырал концерт залда (Шоенчук атлы орам, 28) кёрюлгюнюрюдо. 19.00 сагъатда бошлангырында. Саурлуу болуушда бугеуню номерлеге айлангъаны: 8(8662) 95-85-50; 8-938-691-25-39; 8-909-490-12-11.

УЧРЕДИТЕЛЬСЬЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛЪКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Table with 4 columns: Editorial office (Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал), Telephone (ТЕЛЕФОНЫ), Fax (ФАКС), and Address (РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗАТЕЛЬСИН АДРЕСИ). It contains contact information for the newspaper's editorial and administrative offices.